

Veselības veicināšanas koordinētāja 2012./2013.mācību gada darba analīze

Prioritātes

1. Atbalsta pasākumi pedagogiem, medicīnas darbiniekiem

Mērķis: uzlabot bērnu un personāla veselību, izglītojot par veselīga dzīvesveida nozīmi veselības saglabāšanā, īstenojot mērķtiecīgus slimību profilakses pasākumus, nodrošinot augstas kvalitātes veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību izglītības iestādēs, kā arī sekmējot medicīnas izglītības attīstību.

Tika organizētas sanāksmes un semināri izglītības iestāžu darbiniekiem un medicīnas māsām par veselības jautājumiem. Notika konsultācijas pedagogiem un medicīnas māsām par veselīga dzīvesveida un veselību veicinošu un higiēnas pasākumu popularizēšanu, par veselīgu uzturu, atkarības problēmām, par higiēnas jautājumiem, infekcijas slimību profilaksi.

Nr.	Aktivitātes nosaukums	Norises laiks	Mērķis	Mērķa auditorija	Rezultāts
1.	Seminārs „Narkotiku lietošanas atkarība un sekas” (R.Bespjatijs)	Septembris	Veicināt veselīga dzīvesveida principus jauniešu vidū	Skolu medicīnas māsas	Māsas apzinās personīgo atbildību par skolēnu veselību
2.	Seminārs „Higiēnas prasību ievērošanas nozīme” (R.Bespjatijs)	Oktobris	Iepazīstināt ar higiēnas prasību ievērošanas nozīmi	Pirmsskolas izglītības iestāžu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par higiēnas prasību ievērošanu izglītības iestādē
3.	Seminārs „Higiēnas prasību ievērošanas nozīme” (R.Bespjatijs)	Novembris	Iepazīstināt ar higiēnas prasību ievērošanas nozīmi	Skolu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par higiēnas prasību ievērošanu skolā
4.	Seminārs „Veselīgs uzturs” (R.Bespjatijs)	Decembris	Iepazīstināt ar veselīga uztura principiem	Pirmsskolas izglītības iestāžu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par veselīgu uzturu
5.	Seminārs „Veselīgs uzturs” (R.Bespjatijs)	Decembris	Iepazīstināt ar veselīga uztura principiem	Skolu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par veselīgu uzturu
6.	Seminārs „Bērnu vakcinācijas nozīme” (R.Bespjatijs)	Janvāris	Sniegt zināšanas par vakcinācijas nozīmi	Pirmsskolas izglītības iestāžu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par bērnu vakcinācijas nozīmi
7.	Seminārs „Stājas traucējumu profilakse” (R.Bespjatijs)	Februāris	Sniegt zināšanas par stājas traucējumu profilaksi	Skolu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par stājas traucējumu profilaksi

8.	Seminārs „Stājas traucējumu profilakse” (R.Bespjatijs)	Aprīlis	Sniegt zināšanas par stājas traucējumu profilaksi	Pirmsskolas izglītības iestāžu māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par stājas traucējumu profilaksi
9.	Lekcija pedagogiem „Stājas traucējumu profilakse”	Aprīlis	Sniegt zināšanas par stājas traucējumu profilaksi	Pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu pedagogi	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par stājas traucējumu profilaksi
9.	Seminārs „Veselības veicināšanas pasākumu organizēšana” (R.Bespjatijs)	Maijs	Sniegt zināšanas par veselības veicināšanas pasākumu organizēšanu	Pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par veselības veicināšanas pasākumu organizēšanu izglītības iestādē
10.	Tālākizglītības kursu „Bērnu slimības”, „Neatliekamā palīdzība vitālo funkciju atjaunošanā” un „Bērnu traumatoloģija” organizēšana	2012./2013. m.g.	Sniegt zināšanas par jaunumiem medicīnā	Pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu medicīnas māsas	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par neatliekamo palīdzību bērniem
11.	Organizēju tālākizglītības kursus ēdināšanas bloka darbiniekiem	2012./2013. m.g.	Sniegt zināšanas par veselīgu uzturu	Pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu ēdināšanas bloka darbinieki	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par veselīga uztura ēdienkarti un tehnoloģisko procesu ēdināšanas blokā

2. Darbs ar skolēniem

Mērķis: uzlabot bērnu veselību, izglītojot par veselīga dzīvesveida nozīmi veselības saglabāšanā, īstenojot mērķtiecīgus slimību profilakses pasākumus.

Notika konsultācijas skolēniem veselīga dzīvesveida un veselību veicinošu un higiēnas pasākumu popularizēšanai. Tika kontrolēta dienas režīma ievērošana izglītības, veselīga uztura principu īstenošana, slimību profilakses pasākumu organizēšana, pretepidēmijas pasākumu ievērošana, programmu „Skolas piens” un „Skolas auglis” nodrošināšana iestādēs. Tika īstenoti pētniecības projekti, Mutes veselības veicināšanas un pasaules veselības dienai veltīti tematiski pasākumi, tika realizēta infekcijas slimību profilakse un monitorings. Skolēniem tika organizētas lekcijas par veselības veicināšanas jautājumiem, mācību ekskursijas uz veselības aprūpes iestādēm un Daugavpils Medicīnas koledžu.

Nr.	Aktivitātes nosaukums	Norises laiks	Mērķis	Mērķa auditorija	Rezultāts
1.	Lekcija skolēniem „Narkotiku lietošanas atkarība	Aprīlis	Veicināt veselīga dzīvesveida	Daugavpils 13.vidusskolas 9.-12.klašu skolēni	Skolēni apzinās personīgo atbildību par savu veselību

	un sekas” (R.Bespjatijs)		principus jauniešu vidū		
2.	Lekcija vecākiem „Narkotiku un tabakas lietošanas atkarība un sekas” (R.Bespjatijs)	2012./2013. mācību gads	Iepazīstināt vecākus ar atkarību izraisošām vielām un to ietekmi uz veselību	Daugavpils Krievu vidusskolas – liceja skolēnu vecāki	Vecāki apzinās atkarību izraisošo vielu kaitīgumu
3.	Lekcija skolēniem „Veselīgs uzturs” (R.Bespjatijs)	Septembris – novembris	Iepazīstināt skolēnus ar veselīga uztura principiem	Daugavpils Centra vidusskolas 2.- 4.klašu skolēni	Skolēni apzinās veselīga uztura nozīmi
4.	Lekcija skolēniem „Veselīgs dzīves veids” (R.Bespjatijs)	Septembris – novembris	Iepazīstināt skolēnus ar veselīgu dzīves veidu	Daugavpils Centra vidusskolas 2.- 4.klašu skolēni	Skolēni apzinās personīgo atbildību par savu veselību
5.	Lekcija skolēniem par higiēnas jautājumiem (R.Bespjatijs)	Septembris – novembris	Sniegt skolēniem zināšanas par personīgo higiēnu	Daugavpils Centra vidusskolas 2.- 4.klašu skolēni	Skolēni apzinās personīgo atbildību par savu veselību
6.	Pasākumu organizēšana skolēniem Vispasaules roku mazgāšanas dienā	10.- 16.10.2013.	Iepazīstināt skolēnus ar veselīgu dzīves veidu	1.-4.klašu skolēni	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par higiēnas jautājumiem
10.	Pasākumu organizēšana bērniem Vispasaules roku mazgāšanas dienā	10.- 16.10.2013.	Iepazīstināt bērnus ar veselīgu dzīves veidu	Pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi	Tika iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par higiēnas jautājumiem

3. Sadarbība ar citām institūcijām

- Sadarbība ar Veselības ministriju, PVO.

Tika risināti jautājumi par veselības veicināšanas pasākumiem izglītības iestādēs, higiēnas jautājumiem, noteikumu un likumu skaidrojumiem un ieviešanu praksē.

- Sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Tika risināti jautājumi par veselības veicināšanas pasākumiem izglītības iestādēs, higiēnas jautājumiem, par noteikumu un likumu skaidrojumiem un ieviešanu praksē.

- Sadarbība ar Veselības inspekciju.

Tika risināti jautājumi par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrāciju, par higiēnas jautājumiem, noteikumu un likumu skaidrojumiem un ieviešanu praksē.

- Sadarbība ar Slimību profilakses un kontroles centru.

Tika koordinēts gripas monitorings skolās, risināti jautājumi par higiēnas prasību ievērošanu un kontroli izglītības iestādēs.

- Sadarbība ar Pārtikas un veterināro dienestu.

Tika risināti jautājumi par pārtikas aprites kontroli.

- Sadarbība ar Nacionālo veselības dienestu.
Tika risināti jautājumi par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību bērniem.
- Sadarbība ar Latvijas Mutes veselības centru.
Tika koordinēti MVC konkursi izglītības iestādēs.
- Sadarbība ar DRS, Bērnu veselības centru, poliklīnikām, ģimenes ārstiem.
Tika risināti jautājumi par bērnu veselību, mājas izglītību
- Sadarbība ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.
Tika izstrādāts VPIP civilās aizsardzības plāns.
- Sadarbība ar NMP dienestu.
Tika organizēta neatliekamā medicīniskā palīdzība izglītības iestādēm.
- Sadarbība ar Lauku atbalsta dienestu.
Tika nodrošināta programma „Skolas piens” un „Skolas auglis” darbību bērnu dārzos un skolās.
- Sadarbība ar pedagogiem, psihologiem, sociālajiem darbiniekiem, juristiem, kultūras darbiniekiem, DU, DMK, RSU, LU darbiniekiem un studentiem bērnu veselīga dzīves veida veicināšanā.
Tika sniegta un saņemta metodiskā palīdzība par veselības veicināšanas pasākumiem
- Sadarbības organizēšana un koordinēšana starp Vispārējās un profesionālās izglītības pārvaldi un pilsētas teritoriālajām veselības aprūpes iestādēm, kopīgi risinot jautājumus par:
 - pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu un skolēnu dispanserizāciju, skolēnu veselības stāvokļa
 - novērtēšanu un analīzi;
 - skolēnu un pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu saslimstības analīzi;
 - pirmsskolas izglītības iestāžu un mācību iestāžu medicīnisko darbinieku darba koordināciju, organizatorisko palīdzību;
 - infekcijas slimību epidemioloģiskās kontroles pasākumiem.

4. Aktivitātes projektos, darba grupās, komisijas sastāvā

- Programmu „Skolas piens” un „Skolas auglis” nodrošināšana bērnu dārzos un skolās, mudinot bērnus lietot piena produktus, dārzeņus un augļus un ievērot sabalansētu uzturu;
- Pētniecības projekts „Skolēnu ēdināšana 2012./2013.”
Projekta mērķis: uzlabot skolēnu ēdināšanu, veicinot viņu aktīvu līdzdalību skolas vides sakārtošanā.
Mērķa grupas: sākumskolas skolēni, pamatskolas skolēni, vidusskolas skolēni.
Dalībnieki: *Daugavpils Krievu vidusskola – licejs, Daugavpils 9.vidusskola, Daugavpils 10.vidusskola, Daugavpils 12.vidusskola, Daugavpils 13.vidusskola, Daugavpils 15.vidusskola, Daugavpils 11.pamatskola, Daugavpils Vienības pamatskola, Daugavpils logopēdiskā internātpamatskola – attīstības centrs, Daugavpils. 1.speciālā pamatskola.*
Rezultāts: ar ēdiena kvalitāti un daudzveidību skolā ir apmierināti 86% skolēnu un 84% vecāku;
- Pētniecības projekts „Skolas soma 2012./2013.”
Projekta mērķis: uzlabot skolēnu stāju un veselību, veicinot viņu aktīvu līdzdalību skolas vides sakārtošanā.
Mērķa grupas: skolēni vecumā līdz 9 gadiem, 9 – 11 gadus veci skolēni, 12 – 13 gadus veci skolēni, 14 – 15 gadus veci skolēni, 16 – 17 gadus veci skolēni.
Dalībnieki: visas skolas.
Rezultāts: tikai 3,5% respondentu somas masa pārsniedz normu;
- Tematiskie raksti pašvaldības mājas lapā „Gripas monitorings”, „Veselīgs uzturs”, „Roku mazgāšanas diena”;
- Darbs grupā, lai izvērtētu situāciju ar ēdināšanas maksas iekasēšanu bērniem līdz 3 gadu vecumam atbilstoši Daugavpils pilsētas domes 2007.gada 12.jūlija lēmumam Nr.570 „Par bērnu ēdināšanas maksas noteikšanu vecākiem un apmaksas atvieglojumiem Daugavpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs”;

- Darbs pašvaldības pedagogiski – medicīniskās komisijas sastāvā (ārstniecības persona) (mājas apmācība, izglītojamo atbrīvošana no noteiktajiem valsts pārbaudījumiem (93skolēni), speciālās skolas un pirmsskolas izglītības iestādes);
- Darbs iepirkumu komisijas sastāvā (pakalpojums „Obligātās medicīniskās pārbaudes pakalpojumu sniegšana Daugavpils pirmsskolas izglītības iestāžu, skolu un izglītības pārvaldes darbiniekiem”);
- Piedalīšanās izglītības iestāžu ikgadējās pieņemšanas, mācību iestāžu gatavības mācību gadam pārbaudes komisijas sastāvā kā ārstniecības personai;
- Izglītības pārvaldes reglamentējošu dokumentu izstrāde;
- Metodisko materiālu izstrāde („Stājas traucējumu profilakse”, „Roku mazgāšanas tehnika”, „Veselīga ēdienkarte”, „Pirmās palīdzības sniegšanas kārtība”, „Norūdišanās procedūras”);
- Pētniecības projekts „Bērnu ēdināšana 2012./2013.m.g.”
Projekta mērķis: uzlabot bērnu ēdināšanu.
Rezultāts: ar ēdiena kvalitāti un daudzveidību pirmsskolas izglītības iestādēs ir apmierināti 96% vecāku;
- Piedalīšanās Pasaules Veselības organizācijas, LR Veselības ministrijas, Slimību profilakses un kontroles centra un Latvijas Sabiedrības veselības fonda konferencē „Veselīga pašvaldība: pieredze un prakse” 2013.gada 5.-6.martā, Jūrmalas pilsētas domē;
- Piedalīšanās Pasaules Veselības organizācijas, LR Veselības ministrijas, Slimību profilakses un kontroles centra un Latvijas Sabiedrības veselības fonda konferencē „Veselība izaugsmei” 2013.gada 20.martā, Latvijas Universitātē, Rīgā;
- Piedalīšanās Pasaules Veselības organizācijas, LR Veselības ministrijas, Slimību profilakses un kontroles centra un Latvijas Sabiedrības veselības fonda konferencē „Pusaudžu veselība Latvijā” 2012.gada 30.aprīlī, RSU, Rīgā;
 Konferenču laikā tika strādāts darba grupās, pārstāvot VPIP intereses, pēc konferencēm skolas un pirmsskolas izglītības iestādes tika informētas par valsts politiku veselības veicināšanas jomā;
- Slimību profilakses pasākumu organizēšana:
 - Higiēnas prasību ievērošanas kontrole (150 pārbaudes)
Mērķis: infekcijas izplatīšanas ceļu pārtraukšana.
 Visās skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs 2 reizes gadā notiek mācību iestāžu tehniskās gatavības pārbaude mācību gadam, citas pārbaudes notiek saskaņā ar rīkojumu.
Rezultāts: mācību iestāžu personāls ievēro higiēnas prasības, novērsta kaitīgo faktoru iedarbība uz skolēniem un darbiniekiem;
 - Konsultācijas darbiniekiem veselīga dzīvesveida un veselību veicinošu un higiēnas pasākumu popularizēšanā (pārbaudes laikā un individuāli)
Rezultāts: mācību iestāžu personāls ievēro higiēnas prasības, novērsta kaitīgo faktoru iedarbība uz skolēniem un darbiniekiem;
 - Dienas režīma ievērošanas kontrole izglītības iestādēs
 Visās skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs 2 reizes gadā notiek gatavības pārbaude mācību gadam, citas pārbaudes – ar rīkojumu) (150 reizes).
Rezultāts: mācību iestāžu personāls ievēro higiēnas prasības, tika novērsta kaitīgo faktoru iedarbība uz skolēniem un darbiniekiem;
 - Veselīga uztura principu īstenošana un kontrole (150 reizes)
 Visās skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs 2 reizes gadā notiek gatavības pārbaude mācību gadam, citas pārbaudes – ar rīkojumu.
Mērķis: kvalitatīvas pārtikas un kvalitatīva dzeramā ūdens nodrošināšana.
Rezultāts: mācību iestāžu personāls ievēro higiēnas prasības, veselīga uztura principus, novērsta kaitīgo faktoru iedarbība uz skolēniem un darbiniekiem;
 - Mācību iestāžu gatavības pārbaude vasaras periodam (ēdienkaršu analīze un rekomendācijas, higiēnas pasākumu ievērošana pastaigas laikā)
 Visās pirmsskolas izglītības iestādēs.

Rezultāts: mācību iestāžu personāls ievēro higiēnas prasības, novērsta kaitīgo faktoru iedarbība uz bērniem.

5. Secinājumi

Uzlabojusies sadarbība starp Vispārējās un profesionālās izglītības pārvaldi un pilsētas teritoriālajām veselības aprūpes iestādēm, kopīgi risinot jautājumus par:

- pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu un skolēnu dispanserizāciju, skolēnu veselības stāvokļa novērtēšanu un analīzi;
- skolēnu un pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu saslimstības analīzi;
- pirmsskolas izglītības iestāžu un mācību iestāžu medicīnisko darbinieku darba koordināciju, organizatorisko palīdzību;
- infekcijas slimību epidemioloģiskās kontroles pasākumiem.

Higiēnas prasību ievērošanas kontrole vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības iestādēs saskaņā ar tiesību normatīvajiem aktiem samazināja infekcijas slimību izplatību izglītības iestādēs, uzlaboja bērnu veselību, samazinot kaitīgo faktoru iedarbību uz organismu.

Veselīga uztura principu īstenošana un kontrole pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēs uzlaboja situāciju ar uztura kvalitāti un samazināja skolēnu saslimstību. Lai uzzinātu viedokli par bērnu ēdināšanu pirmsskolas izglītības iestādēs un mājās, Vispārējās un profesionālās izglītības pārvalde veica vecāku anketēšanu. Apkopojot projekta rezultātus, var secināt, ka 96 % aptaujāto ir apmierināti ar ēdiena kvalitāti un daudzveidību pirmsskolas izglītības iestādēs. Lai uzzinātu skolēnu un viņu vecāku viedokli par ēdināšanu skolā un noskaidrotu ēšanas paradumus, tika aptaujāti 3342 1. – 12.klašu skolēni un 2970 vecāki. Pētījuma rezultāti liecina, ka ar ēdiena kvalitāti un daudzveidību skolā ir apmierināti 86% skolēnu un 84% vecāku. Bērni atzina, ka labprāt piedalās arī programmās „Skolas piens” un „Skolas auglis” (92%). Aptaujas veikšana un rezultāti iezīmē jautājumus, kas ir aktuāli veselīga dzīvesveida veidošanai: sistemātiska skolēnu un vecāku izglītošana, aktīva skolas iesaistīšanās veselīga uztura programmās, mācību un audzināšanas stundu izmantošana pareizu ēšanas paradumu popularizēšanai. Pētniecības projekts „Skolas soma 2012./2013.” uzlaboja situāciju ar skolēnu stāju un somas svaru (tikai 3,5% skolēnu somas masa pārsniedz normu). Lai uzlabotu situāciju ar bērnu stāju, ir svarīgi organizēt projektu „Stājas traucējumu profilakse 2013./2014.” (sakarā ar to, ka 6,9% skolēnu ir skolioze) un aktivizēt darbu ar 3. un 4.veselības grupas skolēniem sporta nodarbības laikā, aktīvāk izmantot fizioterapeita darbu skolā.

Konsultācijas medicīnas darbiniekiem un izglītības iestāžu administrācijai uzlaboja higiēnas apstākļus izglītības iestādēs. Konsultācijas, lekcijas bērniem un vecākiem par veselības, uztura, atkarības veidu, dzīvesveida jautājumiem palīdzēja skolēniem apgūt prasmes rūpēties par savu veselību. Pirmsskolas izglītības iestādēs un skolās strādājošo medicīnas darbinieku apmācība un kvalifikācijas celšana uzlaboja medicīnas darba kvalitāti.

Svarīgi veidot bērnos un pusaudžos pozitīvu attieksmi, izpratni, zināšanas un prasmes par veselīgu uzturu (aktīva skolas iesaistīšanās veselīga uztura programmās, mācību un audzināšanas stundu izmantošana pareizu ēšanas paradumu popularizēšanai).

Svarīgi sniegt finansiālu atbalstu skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm personīgās higiēnas nodrošināšanai, nodrošināt materiālo resursu piešķiršanu, lai apgādātu tās pietiekamā daudzumā ar vienreizlietojamām glāzēm dzeramā ūdens lietošanai.

Vispārējās un profesionālās izglītības
pārvaldes veselības veicināšanas koordinators Ruslans Bespjatijs